

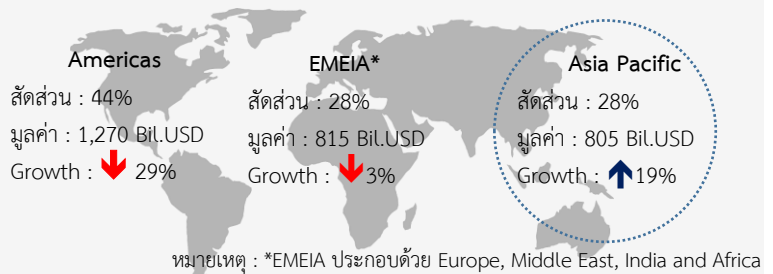

SPECIAL SCOOP ตามกระแส M&A ในอาเซียนท่ามกลางวิกฤต COVID-19

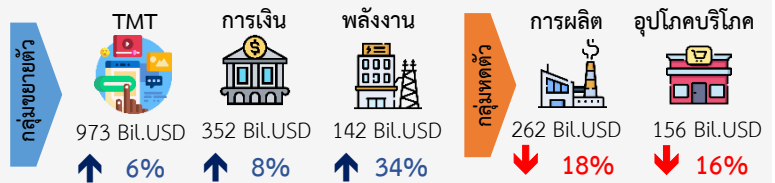
ภาพรวม M&A โลก ในปี 2563 มูลค่าการควบรวมกิจการ (M&A) ของโลกลดลงเหลือ 2.89 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ ลดลงราว 12% จากปีก่อนหน้า เนื่องจากวิกฤต COVID-19 ส่งผลให้บริษัทส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเพื่อรอดูความชัดเจนของทิศทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเป็นรายภูมิภาคพบว่ามูลค่า M&A ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกกลับเพิ่มขึ้นสวนทางกับมูลค่า M&A ของโลก เนื่องจากอานิสงส์ของดีล M&A ขนาดใหญ่ในจีน

M&A รายธุรกิจ ธุรกิจ TMT (Technology, Media and Telecommunication) เป็นกลุ่มธุรกิจที่มีมูลค่าการทำ M&A เพิ่มขึ้นในปี 2563 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากเทรนด์ธุรกิจยุคใหม่ที่เติบโตขึ้นในช่วงวิกฤต COVID-19 เช่นเดียวกับธุรกิจการเงินและพลังงานในการเร่งขยายฐานและขอบเขตธุรกิจให้เร็วขึ้น ขณะที่ภาคการผลิตและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นกลุ่มที่มูลค่า M&A ลดลง เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤต COVID-19

สัดส่วนและมูลค่าธุรกรรม M&A รายภูมิภาคปี 2563

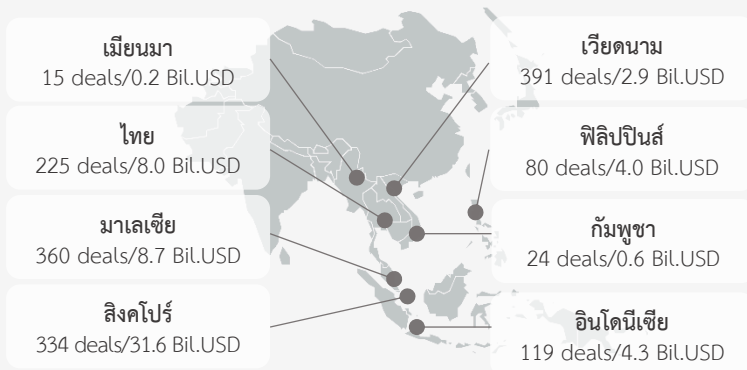
มูลค่าธุรกรรม M&A ของโลกรายธุรกิจปี 2563

ที่มา : Ernst & Young, Press Release December 2020

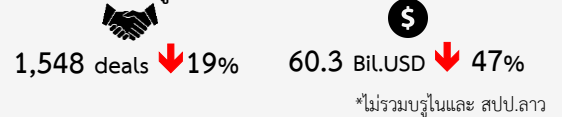
M&A ในอาเซียนชะลอตัวในทิศทางเดียวกับตลาดโลก...แต่มีแนวโน้มฟื้นตัวในระยะข้างหน้า

จำนวนและมูลค่า M&A ของประเทศในอาเซียนปี 2563

ที่มา : Institute of Mergers, Acquisitions and Alliances (IMAA)

จำนวนและมูลค่า M&A รวมในอาเซียน* ปี 2563

แม้ภาพรวม M&A ของอาเซียนในปี 2563 ไม่สดใส เช่นเดียวกับตลาดโลก เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ชะลอดูทิศทางธุรกิจหลังวิกฤต COVID-19 แต่อาเซียนยังเป็นแหล่งลงทุนที่ได้รับการจับตามองจากนักลงทุนทั่วโลก โดยเฉพาะเวียดนามซึ่งเป็นประเทศที่มีดีล M&A มากที่สุดในอาเซียน ขณะที่อินโดนีเซียโดดเด่นจากการมีบริษัท Startup ด้านเทคโนโลยีการเงินและ E-Commerce ขนาดใหญ่ที่เตรียมควบรวมกิจการเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจ

ตลาด M&A ที่น่าจับตามองในอาเซียน

- เวียดนาม**
  - ✓ โดดเด่นด้าน M&A พลังงาน
  - พลังงานทดแทน
  - ภาคการผลิต
  - ✓ แสงอาทิตย์ จนทำให้เวียดนามเป็นตลาดพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน
- อินโดนีเซีย**
  - ✓ บริษัท Startup ทำ M&A เพื่อขยายกิจการและเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
  - การเงิน
  - E-Commerce

ตัวอย่าง M&A ของบริษัทไทยในอาเซียนในปี 2563

บริษัทของไทย	บริษัทต่างชาติ	ประเทศ	ธุรกิจ
Thitikorn	Myanmar Finance International Ltd.	เมียนมา	ธุรกิจเข้าซื้อ
SCG Group	Bien Hoa Packaging JSC	เวียดนาม	บรรจุภัณฑ์
Super Energy	Thinh Long Phu Yen Solar Power JSC Hung Hai Group	เวียดนาม	พลังงาน แสงอาทิตย์
BC Container Glass	Phu Khanh Solar Power JSC	เวียดนาม	พลังงาน แสงอาทิตย์
Bangkok Bank	Bank Permata	อินโดนีเซีย	การเงิน

แนวโน้ม M&A ปี 2564

M&A โลกและอาเซียนมีแนวโน้มฟื้นตัว เนื่องจากความจำเป็นของภาคธุรกิจ ดังนี้

- ทางรอด** ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 เช่น ค้าปลีก ท่องเที่ยว และการบิน จำเป็นต้องได้รับการอัดฉีดเงินทุนใหม่เข้าสู่กิจการโดยส่วนหนึ่งผ่านการทำ M&A
- ทางเร่ง** หลายธุรกิจต้องเร่งปรับตัวเข้ากับกระแสเทคโนโลยีและดิจิทัล ซึ่งผู้เล่นรายใหญ่มีแนวโน้มเร่งปรับตัวด้วยการเข้าซื้อบริษัทเทคโนโลยีและดิจิทัลเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า ซึ่ง M&A ถือเป็นเครื่องมือของหลายบริษัทในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ได้รวดเร็วที่สุด
- ทางรุก** การทำ M&A ระหว่างประเทศในอาเซียนมีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากเป็นกลยุทธ์สำคัญในการรุกการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งอาเซียนยังคงเป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจในสายตานักลงทุนโลก

ประเด็นเด่นในแต่ละประเทศ

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเมียนมา กับแนวโน้มการค้าการลงทุนของไทย

เมื่อวันที่ 1 ก.พ. 2564 กองทัพเมียนมาได้เข้าควบคุมสถานการณ์ในประเทศหลังการทำรัฐประหาร และมอบหมายให้รองประธานาธิบดีอู มินต์ ส่วย ซึ่งเป็นรองประธานาธิบดีสายทหาร ขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นการชั่วคราว นอกจากนี้ ยังประกาศภาวะฉุกเฉินในเมียนมาเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดความกังวลถึงผลกระทบต่อการค้าการลงทุนของไทยในระยะข้างหน้า

แนวโน้มการส่งออกของไทยไปเมียนมา

ประมาณการสัดส่วนสินค้าส่งออกของไทยไปเมียนมา	
 สินค้าอุปโภคบริโภค	เครื่องดื่ม น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องสำอาง รถยนต์และส่วนประกอบ จักรยานยนต์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เกสซ์ภัณฑ์ น้ำมันพืช เครื่องประดับ คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรุงรส รองเท้า น้ำตาลทราย อาหารสัตว์เลี้ยง ตาข่ายจับปลา เป็นต้น 75%
 สินค้าชั้นกลาง / วัสดุก่อสร้าง	เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เหล็ก ผ้าฝ้าย ปูนซีเมนต์ เม็ดพลาสติก สายไฟฟ้า แบตเตอรี่ เป็นต้น 25%

หมายเหตุ : จำนวนจากสินค้าส่งออกของไทยไปเมียนมา 50 อันดับแรก (สัดส่วนราว 90% ของมูลค่าส่งออกของไทยไปเมียนมา)
ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน. จากข้อมูลการส่งออกของกระทรวงพาณิชย์

ในระยะสั้น การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าวส่งผลกระทบต่อส่งออกและนำเข้าของไทยไม่มากนัก ทั้งนี้ แม้จะมีการปิดด่านชายแดนในวันที่ 1 ก.พ. 2564 แต่เป็นการปิดด่านเพียงชั่วคราว ขณะที่ชาวเมียนมามีการกักตุนสินค้าจากความตระหนกต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้คาดว่าสินค้าไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคจะได้อานิสงส์จากสถานการณ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในระยะกลาง-ยาว คาดว่าการส่งออกของไทยจะได้รับผลกระทบ ดังนี้

- **ความต้องการซื้อสินค้าและบริการชะลอตัวลง** เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าวซ้ำเติมเศรษฐกิจของเมียนมา นอกเหนือจากปัญหา COVID-19 จึงบั่นทอนความเชื่อมั่นของผู้บริโภคภายในประเทศ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นทำให้ล่าสุด Fitch Solutions Country Risk & Industry Research ปรับลดคาดการณ์เศรษฐกิจเมียนมาปี 2564 เหลือขยายตัว 2% จากคาดการณ์เดิมที่ 5.6%
- **ความต้องการวัสดุก่อสร้างและสินค้าชั้นกลางมีแนวโน้มชะลอตัว** จากการที่นักลงทุนรวมถึงผู้ผลิตบางส่วนในเมียนมาชะลออุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อความต้องการสินค้าชั้นกลาง เช่น เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์เหล็ก รวมถึงสินค้าในกลุ่มวัสดุก่อสร้าง

แนวโน้มการลงทุนของไทยในเมียนมา

มูลค่าการลงทุนสะสมของไทยในเมียนมาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจากระดับ 4.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ ไตรมาส 4 ปี 2560 มาอยู่ที่ 5.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ ไตรมาส 3 ปี 2563 ทั้งนี้ เป็นที่คาดว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนของไทยในเมียนมา ในแต่ละกรณี ดังนี้

- **โครงการที่ลงทุนแล้วส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบ** เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา ยังไม่เคยพบว่ารัฐบาลทหารเมียนมาดำเนินการเปลี่ยนแปลงสัญญาสัมปทานหรือยึดกิจการเป็นของรัฐ อีกทั้งรัฐบาลทหารเข้าใจความสำคัญของการลงทุนจากต่างประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจเมียนมา เป็นอย่างดี สังเกตได้จากโครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ขยายตัวมาตั้งแต่ก่อนหน้ารัฐบาลของนางออง ซาน ซูจี ส่งผลให้ความกังวลของนักลงทุนจากความเสียดังกล่าวมีจำกัด
- **โครงการโครงสร้างพื้นฐานที่เตรียมลงทุนมีแนวโน้มที่จะชะลอการดำเนินการก่อสร้างเพื่อรอดูความชัดเจนบางประการ** โดยเฉพาะแนวนโยบายของรัฐบาลชุดใหม่ ซึ่งหากรัฐบาลชุดใหม่สามารถให้ความมั่นใจต่อนักลงทุน รวมถึงมีเงื่อนไขการลงทุนที่จูงใจ โครงการลงทุนก็พร้อมเดินหน้าต่อไป
- **โครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และ EU มีแนวโน้มชะลอการลงทุนออกไป** เนื่องจากความกังวลต่อมาตรการคว่ำบาตรที่สหรัฐฯ และ EU อาจใช้กับเมียนมาในอนาคต ทั้งนี้ ตัวอย่างโครงการลงทุนในกลุ่มนี้ เช่น การตั้งโรงงาน และโครงการนิคมอุตสาหกรรมที่รองรับอุตสาหกรรมผลิตสินค้าเพื่อส่งออก

ความเคลื่อนไหวสำคัญในแต่ละประเทศ

Cambodia

- จีนเตรียมบริจาคตวัคซีน ป้องกัน COVID-19 ของบริษัท SinoPharm จำนวน 1 ล้านโดสให้กัมพูชา
- การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของกัมพูชาในปี 2564 มีแนวโน้มกลับมาฟื้นตัว หลังจากในปี 2563 กัมพูชาถูก EU ตัดสิทธิ EBA รวมถึงได้รับผลกระทบจาก COVID-19 โดยปัจจัยบวกมาจากจำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่เพิ่มขึ้นกว่า 60 แห่งในปี 2563 และการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปสหรัฐอเมริกา ที่กลับมาขยายตัว

Laos

- รัฐบาล สปป.ลาว ออกกฎหมายว่าด้วยการลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนฉบับใหม่ (PPP) เพื่อเป็นกลไกในการเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคใน สปป.ลาว โดยรัฐบาลเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ภาคเอกชนที่มีการลงทุนมากกว่า 50% ของโครงการลงทุน รวมถึงการปรับปรุงนโยบายเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับโครงการลงทุนดังกล่าว
- เซ็นทาราประกาศลงนามสัญญาเกี่ยวกับทิวีส สุข โฮเทล แอนด์ รีสอร์ท เพื่อเข้าร่วมบริหารโรงแรม 2 แห่งในเมืองวังเวียง ได้แก่ เซ็นทารา บาย เซ็นทารา ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ทท วังเวียง (ชื่อเดิม โรงแรมทิวีส โฮสเทลแลนด์) และ ทิวีส ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ททและสปา วังเวียง เซ็นทารา บูติก คอลเลกชัน (ชื่อเดิม โรงแรมทิวีส ริเวอร์ไซด์) โดยมีกำหนดเปิดให้บริการภายในไตรมาส 4 ปี 2564

Myanmar

- คณะกรรมการบริหารงานพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทวายของเมียนมา (DSEZ MC) ยกเลิกสัญญาสัมปทานกับบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดยให้เหตุผลว่าผู้ได้รับสัญญาสัมปทานผิดนัดไม่ชำระค่าสิทธิตามสัญญาสัมปทาน และไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขบางประการในการดำเนินการตามสัญญา
- เมียนมาอนุมัติโครงการโรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยโรงไฟฟ้าดังกล่าวมีกำลังการผลิต 592 เมกะวัตต์ ก่อสร้างภายใต้สัญญา BOT (Build, Operate and Transfer) ระยะเวลา 20 ปี และสามารถต่อสัญญาได้อีก 5 ปี ซึ่งคาดว่าโครงการจะแล้วเสร็จและเริ่มจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบได้ในปี 2567
- Myanmar Credit Bureau Limited (MMCB) บริษัทเครดิตบูโรแห่งแรกของเมียนมา เริ่มดำเนินงานอย่างเป็นทางการแล้ว ถือเป็นผู้ให้บริการข้อมูลเครดิตด้วยระบบทันสมัยรายแรกในเมียนมา ซึ่งปัจจุบันมีข้อมูลเครดิตที่รวบรวมมาตั้งแต่เปิดดำเนินการแบบ Soft Opening ในเดือน พ.ย. 63

Vietnam

- เวียดนามตั้งเป้าเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ย 7% ต่อปีในช่วง 5 ปีข้างหน้า และรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเพิ่มขึ้นเป็น 5,000 ดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2568 จากราว 2,750 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2563
- Intel Corp. ประกาศเพิ่มการลงทุนในเวียดนามอีก 475 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อปรับปรุงเทคโนโลยี และเพิ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี 5G และโปรเซสเซอร์ในโรงงานที่นครโฮจิมินห์ ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนรวมของ Intel ในเวียดนามอยู่ที่ราว 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- เวียดนามอนุมัติใบอนุญาตการลงทุนให้กับบริษัท Fukang Technology (บริษัทย่อยของบริษัท Foxconn Technology) โดย Fukang เตรียมสร้างโรงงาน 270 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจังหวัด Bac Giang และขยายการลงทุนอีก 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามแผนย้ายสายการประกอบ iPad และ Macbook จากจีนมายังเวียดนาม

India

- ธนาคารโลกคาดว่าเศรษฐกิจอินเดียมีแนวโน้มหดตัว 9.6% ในปีงบประมาณ 2563/64 เนื่องจากการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนภาคเอกชนในอินเดียได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤต COVID-19
- อินเดียเตรียมผ่อนคลายนโยบายการการลงทุนในธุรกิจก่อสร้างสำหรับนักลงทุนต่างชาติ โดยคาดว่าจะอนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบ Limited Liability Partnership (LLP) สำหรับการลงทุนก่อสร้างเมือง ถนน โรงแรม และโรงพยาบาล ทั้งนี้ การผ่อนคลายนโยบายการลงทุนดังกล่าวคาดว่าจะช่วยกระตุ้นเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศ และจะมีส่วนช่วยให้สามารถบรรลุเป้าหมายโครงการก่อสร้างเมืองอัจฉริยะ 100 แห่ง โดยปัจจุบันอินเดียยังต้องการเม็ดเงินลงทุนสำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอีกราว 7.8 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2565

หมายเหตุ : ประเด็นเด่นและประเด็นสำคัญในแต่ละประเทศรวบรวมทั้งจากแหล่งข่าวต่างประเทศและแหล่งข่าวท้องถิ่น ไปจนถึงแหล่งข้อมูลด้านเศรษฐกิจและที่ปรึกษาทางกฎหมาย

OUTLOOK INDICATORS

Economic Indicators

	กัมพูชา	สปป.ลาว	เมียนมา	เวียดนาม	อินเดีย	ไทย
GDP* (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	26.3	18.7	70.9	340.6	2,592.6	509.2
GDP per capita* (ดอลลาร์สหรัฐ)	1,571.9	2,567.0	1,332.6	3,497.5	1,876.5	7,295.1
Real GDP growth* (%)	-2.7	0.2	2.0	1.6	-10.3	-7.1
ดุลบัญชีเดินสะพัด* (% GDP)	-25.4	-8.7	-3.5	1.2	0.3	4.2
อัตราเงินเฟ้อ* (%)	2.5	6.5	6.1	3.8	4.9	-0.4
อัตราการว่างงาน* (%)	n.a.	n.a.	n.a.	3.3	n.a.	1.0
ทุนสำรองระหว่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	16.9	0.5	6.4	77.7	449.1	251.1
หนี้ต่างประเทศ (% GDP)	28.3	84.9	23.5	29.1	19.2	30.8
การค้ากับไทย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	7,236.1	6,335.1	6,593.3	16,618.6	9,774.1	-
มูลค่าส่งออกของไทย	6,088.6	3,359.9	3,797.9	11,163.8	5,489.8	-
มูลค่านำเข้าของไทย	1,147.5	2,975.2	2,795.4	5,454.8	4,284.3	-
ดุลการค้า	4,941.1	384.7	1,002.5	5,709.0	1,205.5	-

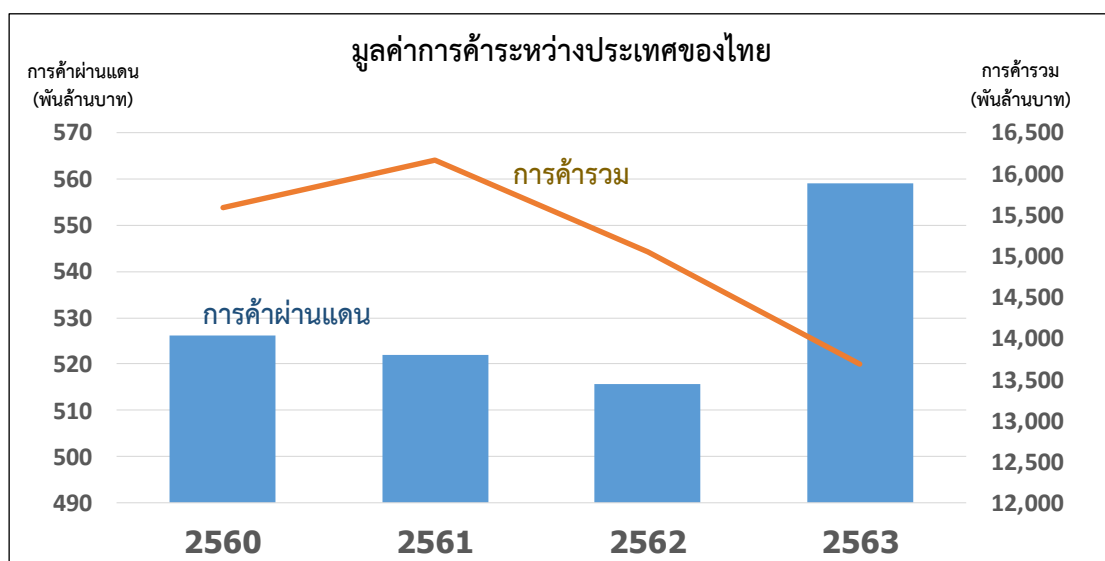
หมายเหตุ : เป็นข้อมูลคาดการณ์เศรษฐกิจปี 2563 ยกเว้นข้อมูลการค้ากับไทยเป็นข้อมูลปี 2563

* ข้อมูลที่มีการปรับปรุงในเดือนตุลาคม 2563

ที่มา : EIU, IMF, World Bank และกระทรวงพาณิชย์ไทย

Export Monitoring

มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยปี 2563 พุ่งขึ้นสู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 559 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 8.4% เทียบกับปี 2562 แม้เผชิญข้อจำกัดจากการประกาศปิดด่านการค้าชายแดนไปเกือบ 60 ด่าน เพื่อป้องกันการระบาดของ COVID-19 สวนทางกับภาพรวมการค้าของไทยที่ลดลงถึง 9% ในช่วงเดียวกัน แสดงให้เห็นโอกาสของการพัฒนาสู่การเป็นประเทศเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งนี้ ประเทศปลายทางสำคัญของการค้าผ่านแดน คือ จีน มีสัดส่วน 42.7% ของมูลค่าการค้าผ่านแดนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ (15.9%) และเวียดนาม (10.6%) สำหรับสินค้าส่งออกที่จะได้ประโยชน์จากช่องทางการค้าผ่านแดน คือ สินค้าประเภทผัก-ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง เนื่องจากเน่าเสียง่ายจึงไม่เหมาะกับการขนส่งทางเรือ ขณะที่การขนส่งทางอากาศมีต้นทุนสูง

ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์